

Evidencijski broj / Article ID: 10492733
Vrsta novine / Frequency: Dnevna
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
Rubrika / Section:

ARENA: 57. FESTIVAL IGRANOG FILMA U PULI, NACIONALNI NATJECATELJSKI PROGRAM - "NEKA OSTANE MEĐU NAMA" RAJKA GRLIĆA

Naše žene, naša i djeca

Nikola (Miki Manojlović) i Braco (Bojan Navojec) dijele očev atelier, nasljedstvo, žene (izuzetno dobra Ksenija Marinković), djecu (Marija Šimić kao Maja Buga), ljubavnice i u tom vrtlogu Grlić obitelj sagledava kao leš koji secira, a ne kao biljku koju bi trebalo negovati da bi opstala

Piše **Mate ĆURIC**

Radni naslov ovog filma, koji se od početka godine vrti u kinima i na festivalima, bio je, ako se ne varam, "Zagrebački odrezak" i držim da bi bilo bolje da je taj naslov scenarista Ante Tomića i Rajka Grlića, koji je i režiser, i ostao. Jer, suština je u tome da taj komad, iliti zalogaj, s uvijek istim sastojcima i pripravom - izvana pohan, a iznutra nadjeven šunkom i sirom - nosi naziv po gradu u kojemu ste se zatekli i zagrizli u iskušenje. Pa je tako zagrebački isto ono što i istarski ili ljubljanski, a valjda porijeklo vuče iz pariškog. U svakom slučaju riječ je o fino zamotanom jelu kojemu je potreban preljev, recimo tartar umak, te pomfrit kao dodatak, a salata može i ne mora.

Budući da je o filmu već dosta pisano, valja ga danas na festivalu u konkurenciji s ostalima promatrati kao da je premijerno prikazan i zbog toga što čini dio nacionalno korpusa, a time i kontinuiteta. Već sama činjenica da gledamo jednog prekaljenog režisera i profesora nakon tri debitanta učenika, kaže sve. No, ako je nemoguće uspoređivati režiju kao zanat, opći dojam bismo mogli - i tu bi neki od učenika možda bili i u maloj prednosti, a slično kao i Zrinko Ogresta u svom "Iza stakla", gotovo na istu temu, Grlić promovira umiveni urbanizam u kojemu je, evo, moguće od jednog Bojana Navojca, zapuštenog i podbuhlog

pivopije s TV reklama, napraviti uglađenog, doduše smetenog, gospodičića papučara.

"Neka ostane među nama" sugerira licemjerstvo, zagrebački odrezak bi slučaj širio dalje, baš kao što sugerira

reklamni spot da dobro razmislite prije no što završite u tuđem krevetu. Naime, odnos između dva brata i njihovi preljubi su priča o obitelji razorenoj iznutra, dakle bez onih sastojaka koji napunjeni cordon blue razliku-

je od uglađene bečke šnicle, funkcionalan izvana, a prazan iznutra. Tako je ovaj preljub hladan i suzdržan, licemjeran i bez posljedica, kao da sugerira da je bolje i tako nego da rade sjekire. Nikola (Miki Manojlović) i Braco (Bojan Navojec) dijele očev atelier, nasljedstvo, žene (izuzetno dobra Ksenija Marinković), djecu (Marija Šimić kao Maja Buga), ljubavnice i u tom vrtlogu Grlić obitelj sagledava kao leš koji secira, a ne kao biljku koju bi trebalo negovati da bi opstala, uz sve žrtve i odricanja, a to je već svjetonazorski problem.

Baš kao što se to lijepim čini

u vizurama gradskih fasada, i ovaj film tako djeluje zahvaljujući kameri Slobodana Trinića, a za hladnoću i intimnu prazninu zaslužna je Grlićeva režija i možda još više Manojlovićeva snažna gluma te glazba Kabilja i Bjelin-

on osjeća živim u prevrtljivim pedesetima (glad za mladim mesom - Ivana Roščić kao Tamara) i s povećanom prostatom. Grlić namjerno ispred kamere stavlja staru škvadru sa špice (Rudića, Prodanovića, Gregorića, Zafra-

novića...), a moguće asocijacije bolji poznavaci toga miljea mogli bi izvući iz lvančićevih slika i aktova kao i Murtićevih detalja koji u filmu imaju osobnu notu.

Dakle, s malo tartar umaka na kraju zalogaj bi bio slađi, ali treba poštovati ukuse, kao i onu razbaca-

nu salatu po gornjogradskom raskošnom stanu uoči Božića. Vanja Drach je umro u prvom kadru filma, a malo poslije nas je i stvarno napustio. Neka mu ovo onda bude posveta.

Drugi film iz Natjecateljskog programa je "Ostavljene" Adisa Bakrača, u koprodukciji BiH, Hrvatske, Srbije i Francuske, a drama o dječaku Alenu iz doma za siročad negdje je između Pulice (dječjeg programa) i Markovićevog "Specijalnog vaspitanja", i baš se ta asocijacija gromoglasno nametnula da bi zapravo ovogodišnje 57. izdanje trebalo nazvati FJIF - Festival južnosla-

venskog igranog filma - što bi se očito moglo i desiti iduće godine, kao što se to već jednom desilo da je FIF šezdesetih pretočen u FJIF. Još da se povuče tužba protiv Srbije i Mladića se proglasi trajno nestalim, i eto nam novog početka.

A baš jedan takav scenarij ne želi trinaestogodišnji Alen, ostavljen na milost i nemilost mešetarima koji bi radije zadržali na ratnoj ostavštini nego pamtili loše dane. Ovaj film ima dušu, poput sevdaha, on podučava da se za sebe treba boriti i izboriti, a pritom ne ugrožavati druge. I što je još važnije, nemoguć starijih da se odmaknu od starih loših navika djeca ispaštaju i primorana su vući poteze umjesto njih. Potraga za roditeljima je i potraga za identitetom kao važnim osloncem u bosanskom loncu prepunom frustracijama i izazova, a još više starih rana koje ne moraju djeca vidati jer se stariji prave seronje.

"Lourds" austrijsko-njemačko-francuska drama Jessica Hausner iz Europolis-Meridijana na sličan način kao Bakrač pristupa problemu nade i vjere da je moguće promijeniti stanje. Ovdje mlada Christine (Sylvie Testud) u kolicima obilazi svetišta vjerujući da je čudo moguće, a tko vjeruje, doživjet će spasenje. No, što je zapravo život, čudo, sreća, nada, budućnost...? To su pitanja koja golicaju redateljicu, a odgovor je samo jedan i nakon što se Christine ustane iz kolica: sreća je lijepa samo dok se čeka i dok od sebe samo nagovijestaj da.... Poznato, a?

